

TABORIŠČNIK

Štev. 7., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Četrtek 9. januarja 1947.

VOLITVE NA POLJSKEM

VARŠAVA. V nedeljo 19. januarja se bodo na Poljskem vršile državnozbornske volitve. Te volitve razburjajo že več mesecev diplomatske kroge v Washingtonu, Londonu in Moskvi. Radi njih so v Združenih državah, Veliki Britaniji, Sovjetske zveze in Poljske objavljale že mnogo not. Zadnji akt pravkar odstopivšega ameriškega državnega tajništva za zunanje zadeve Jamesa Byrnesa je bila diplomatska nota, s katero je pozval vladi Velike Britanije in Sovjetske zveze, da v zadnjem trenutku s primernimi koraki v Varšavi zagotovijo svobodne in demokratične volitve na Poljskem. Vladne oblasti na Poljskem skušajo namreč z vsemi razpoložljivimi demokratičnimi in nedemokratičnimi uspehi preprečiti uspeh in celo udeležbo na volitvah Mikolajcikovi kmečki stranki. Radi tega so bila v vodstvu stranke deljena mnenja, ali se naj stranka volitev pod takimi okoliščinami sploh udeleži. Včeraj se je sestalo vodstvo stranke in po dolgem razpravljanju sklenilo, da bo stranka šla na volitve le v 42 volilnih okrožjih. V 10 okrožjih pa bo volitve bojkotirala, ker je bila udeležba radi aretacij kandidatov in z drugimi šikanami onemogočena. Včeraj je bilo z vladne strani objavljeno, da je varnostna policija aretirala vodstvo teroristične organizacije, ki je v zvezi z generalom Andersom in je s terorjem hotela vplivati na izid volitev. Pri voditelju organizacije so baje našli pismo naslovljeno na Mikolajcika, v katerem mu vodstvo te teroristične organizacije svetuje, da njegova stranka bojkotira volitve.

BUDIMPEŠTA. Madžarsko ministrstvo notranjih zadev, ki mu na čelu stoji komunist, je včeraj objavilo imena oseb, ki so pripravljale državni udar za trenutek, ko bi po podpisu mirovne pogodbe sovjetska vojska zapustila Madžarsko. Od voditeljev nameravanega upora so jih 6 aretirali, enemu pa je uspelo zbežati v tujino. Namen upornikov je bil, da zopet upostavijo Horthyjev režim. V zvezi z nameravanim pučem je bilo še nadalje aretiranih 135 oseb.

MOSKVA. Feldmaršal lord Montgomery, ki se nahaja na uradnem obisku v Moskvi, je povabil sovjetskega maršala Vasilijevskega na obisk Velike Britanije. Vasilijevski

je povabilo sprejel in bo prišel v Anglijo na spomlad ali v poletju. Montgomery je novinarjem izjavil, da je v Moskvi videl vse kar je hotel in da so mu odgovorili na vse, kar je vprašal.

LONDON. Imenovanje generala Marshalla za novega ameriškega zunanjega ministra so z zadovoljstvom sprejeli ne samo v Washingtonu, ampak tudi v Londonu in Moskvi. Sovjetski časopisi sicer še ne objavljajo nobenih komentarjev, vendar so moskovski politični krogi z imenovanjem zadovoljni. Mnenja so, da bo novi ameriški zunanji minister s svojo strpnostjo pripomogel k uspehu moskovske konference.

JUGOSLAVIJA ZOPER AVSTRIJO

Belgrad. /FND/. K mirovni pogodbi, ki jo veljalo pripravljajo z Avstrijo, naglašajo jugoslovanski listi, da je Jugoslavija morala največ pretrpeti prav zaradi tega, ker se je Avstrija udeleževala svetovne vojske na Hitlerjevi strani. Avstrijske divizije so bile, ki so imele povelje zasesti Srbijo. Med 4433 vojnimi zločinci, kolikor jih je ugotovila jugoslovanska komisija, je bilo 2062 Avstrijcev. Listi svoje članke sklepajo z ugotovitvijo:

"Kar se Jugoslavije tiče, je Avstrija obtožena in jo teži huda odgovornost za vse zločine, ki so bili zagrešeni na našo deželo."

DROBNE NOVICE

JAVNO PERSKE PROCESIJE NA FRAN COSKEM so nekateri župani v svojih občinah prepovedali. Katoličani so se zoper to pritožili na državni svet, ki je zdaj odločil, da so prepovedi bile krivične in protipostavne ter jih je zato razveljavil.

PONESREČENA KITAJSKA LETALA.

Na dan svetih Troh Kraljev zjutraj je v Šangaju strmoglavilo na tla in se razbilo potniško letalo, pri čemer je bilo ubitih 42 ljudi, med njimi 2 katoliški redovnici, 3 Amerikanci, 1 Anglež in 5 člani kitajskega parlamenta. Deset dni poprej je v Šangaju padlo letalo, pri čemer je bilo ubitih 71 ljudi.

DRUGI DEL BYRDOVE EKSPEDICIJE

na južno tečajsko ozemlje je že zašel v led. - Argentinska ekspedicija zdaj tudi že hiti proti južnemu tečaju.

NA MOUNT EVEREST, ki je najvišje gora sveta, zdaj Angleži pripravljajo novo ekspedicijo, ki bo preskrbljena z najnovejšimi pripomočki.

ZDRAVILLO ZOPER GOBAVOST so iznašli v Ameriki. Je neke vrste sulfanomid, ki v poldrugem letu do 4 let ozdravi vsakega gobavca.

MALI OGLASI

SLOVENSKO BERILO za III. gimnazijski razred je izšlo. Obsega

150 strani in stane broširano 8.50 Š. Kupite ga lahko v upravi Taboriščnika v baraki 2. Na to knjigo posebno opozarjamo dijake, nudi pa tudi precej prijetnega branja tudi drugim, posebno sedaj v dolgih zimskih večerih.

DIJAKI! Izšla je Latinska sintaksa na 125 straneh. Cena 6.50 Š. Naprodaj v upravi Taboriščnika. Prav tam lahko še kupite: Slovensko berilo za IV. gimnazijski razred za 12.- Š in Zgodovino orientalskih narodov za 1.70 Š.

KDOR IMA IZPOSOJENE gladeče knjige: Slovenske večernice št. 59, 90, Pisana mati, Jurčičovi spisi, Stezosledec, Mladim srcem, Kako sem se jaz likal, Maziljenci, Smisel smrti, Vence slovenskih povesti, Na poljani, Pagan in Lambergar, naj jih takoj vrne v baraki 58 - Klemenčič.

Gramofon naprodaj v baraki 18, soba 25.

NAPRODAJ je kovček, malo rabljen. Vprašati v baraki 6, soba 3.

V NAŠI UPRAVI je bila večraj pozabljena ženska torbica. Lastnik jo dobi istotam.

IZGUBIL sem žepni nož od bar. 6 do 14, stare taborišče. Vrniti v baraki 14, soba 19 proti nagradi.

FOFO APARAT MF Luminer 6x9 in 4 filme Kamenjam za dobro visoke čevlje ali zapestno uro. Baraka 27/3.

SVETI OČE BEGUNCEM

Kakor smo že poročali, je za božične praznike sv. Oče dal razposlati božične darove vsem begunskim otrokom v Italiji. Darove je razdeljevala papeška pomožna misija - Assistenza Pontificia. Ob tej priliki je bil vsem beguncem prebran naslednji božični pozdrav:

"Vsem svojim ljubim sinovom in hčeram, katere je vojna zmeda odtrgala od domačega ognjišča in mirnega dela, kateri so spet enkrat zaman upali, da bodo božične praznike mogli obhajati v ljubljeni domovini, voščimo pravi srčni mir v imenu Tistega, ki edini more dodeliti tak mir. Naj ta notranji mir v sredi žalostnih dni dolgega izgnanstva vsem podeli tolažbo! V tem smislu podeljujemo vsem Svoj očetovski blagoslov."

TEŽKO BO NEMCE PREVZGOJITI!

Nemško vprašanje postaja za zahodne zaveznike, ki hočejo Nemce prevzgojiti, težka stvar.

Iz Washingtona poroča agencija AND: Odbor poslanske zbornice za vojaške zadeve je odkril poročilo svojega člana, ki je dejal, da bodo v prihodnje civilisti najbolj primerni za vodstvo zasedbenih zadev v Nemčiji. Poročilo ugotavlja, da bo Nemčijo treba prevzgojati, demokratizirati, decentralizirati in demilitarizirati en cel rod. Pri navajanju nemškega življenja k miru sta vodstvo in vzgled prav tako važna kakor nadzorstvo. Zasedbo naj ves ta čas vodi uprava, ki naj sama kaže, kako je treba demokratično živeti.

Poročilo agencije JNS pa ugotavlja, da je posebna komisija pod vodstvom dveh vseučiliških profesorjev dognala, da nemškega šolstva celih 25 let ne bo mogoče obnoviti, kar bo dlje trajalo in bo mnogo težje delo, kakor na Japonskem. Univ. profesor Mc Gorth z univerze Jowa je dejal:

"Moram izjaviti, da smo po dolgem potovanju po Nemčiji skoro obupali, da bi mogli nemško šolstvo sploh kdaj obnoviti. Večina šol je razdejanih, več ko pol učiteljev pa ne sme poučevati, ker jim to branijo nove postavbe zoper nacizem."

Končno je komisija soglasno izrekla, da je pri obnavljanju modernega šolstva v Nemčiji najhuje to, ker so Nemcem demokratična načela docela tuja. Popolno pomanjkanje smisla za demokracijo se kaže v tem, da se pretežna večina Nemcev sploh ne briga za uvedbo demokratske vladne oblike.

V tej zvezi bo zanimivo, kar v znanem katoliškem časopisju "Stimmen der Zeit" piše sloveči jezuit p. Pribilla, ko Nemcem sprašuje vest:

"Narod, ki je bil tako brezmejno neroden, da je v teku enega človeškega rodu dvakrat ves svet dvignil zoper sebe, tak narod naj ne zahteva za se priznanja politične nadarjenosti. Nemec je prav posebno nadarjen za vse, kar se tiče organizacije. Če mu postaviš jasn in omejen cilj, bo znal z veliko iznajdljivostjo, spretnostjo in vztrajnostjo vsa sredstva za dosego tega cilja izbrati. Bo pa nepravilno trditi in okoren, če si mora sam izbrati kak cilj. Zato lahko rečeno: Moč Nemca je v tem, da kako prejeta nalogo zna dobro izvršiti, nikdar pa ne zna voditi!"

CERKEV IN DRŽAVA V ITALIJI

Italijanska ustavodajalna skupščina zdaj izdeluje novo ustavo. Njen pododbor je, kakor poroča agencija AFP sprejel načrt ustavnega člana, ki naj ureja razmerje med Cerkvijo in italijansko državo. Ta sprejeti člen se glasi:

"Država in katoliška Cerkev sta neodvisna in suverena organa. Njuni medsebojni odnosi so natanko določeni v lateranskih pogodbah. Niti eden niti drugi pogodbenik teh pogodb ne sme spreminjati s kako ustavno spremembo, narveč je sprememba dovoljena zgolj po poti navadne ratifikacije."

KAJ SO DELALI S POLJAKI

V Varšavi zdaj sodijo bivšega nacističnega varšavskega guvernerja Wilhelma Fischerja zaradi grozovitosti, ki so jih Nemci pod njegovo vlado počenjali nad Poljaki. V teku obravnave je štrokovnjak Wachold povedal, da so Nemci najprej vpeljali povsod nemški uradni jezik, ponorčili vsa krajevna imena in zalušili poljsko časopisje. Nato so začeli nasilno preseljevati Poljake na prisilna dela v Nemčijo. Tisti, ki so jih hoteli odgnati, so dali na izbiro: ali na prisilno delo, ali v koncentracijsko taborišče! Mlade ljudi so postavljali pred izbiro: ali v koncentracijsko taborišče ali pa v nemško vojaško službo! -

Državni pravdnik je povedal, da je guverner Fischer dal za enega ubitega nemškega policista postreliti 100 poljskih upornikov. V boju zoper katoliško Cerkev so že 1. 1939 samo v Varšavi zaprli 300 duhovnikov. Istega leta so začeli duhovnike nasilno preseljevati v Nemčijo in taborišča. Vsega skupaj je bilo ponorjenih 1811 duhovnikov. V istem času je bilo samo v Varšavi razstreljenih 28 cerkva in 12 kapelic. V bližnji varšavski okolici je bilo razloženih 37 cerkva. Nato je drž. pravdnik predložil dokaze za prisilno preseljevanje poljskih ljudi v Nemčijo. Leta 1939 so tako preselili 40.000 Poljakov, leta 1940 so jih preselili že 302.000, leta 1941 so jih poslali na prisilno delo v Nemčijo 200.000, leta 1942 pa 399.000. Do konca avgusta 1942 je bilo v Nemčijo nasilno preseljenih že 1.124.000 Poljakov. Podatkov za kasnejša leta pa ni. Domnane je le, da je bilo vsega skupaj ponorjenih na Poljskem 4.750.000 ljudi, med njimi samo v Varšavi 1.045.144. Naravno mučenje poljskega naroda pa so Nemci prepročevali z nasilnim preseljevanjem, nasilnimi ločitvami družin in pa z alkoholom, s katerim so zastrupljali Poljake.

LAZNI ITALIJANSKI "MAJOR"

Iz Rima poroča agencija IPK: Vojaška zavezniška policija v Rimu je prejela italijanskega državljana, ki se piše Arninio Talone, ker je neopravičeno nosil uniformo ameriškega majorja ter imel pri sebi cele kopice ponorejenih dokumentov zavezniških vojaških uradov.

Preiskava je dooznala, da si je Talone v roku dveh let z neznanско predrznimi sleparijami nagrabil ogromno premoženje. Nastopal je pod krinko visokega zavezniškega funkcionarja. Šivel je nad vse reško. Inel je moderen ameriški luksuzni avto. Bencin za ta avto pa je poleg drugih ugodnosti dobival od ameriških komand.

Raznim italijanskim tvrdkam je Talone "prodajal odvišni vojni material" ter ob sklenjeni kupčiji od njih jemal visoke arc. S svojimi "kupci" je barantal le v zavezniških uradih, kamor je imel dostop s pomočjo svojih ponorejenih listin. Tako je na primer v Rimu svoje žrtve sprejel v poslopiju zavezniške komisije, v Neapolju pa kar v knjižnici ameriškega konzulata. Nekoga dne je prišel kot visok vojaški dostojanstvenik na krov ameriške ladje, kjer ga je posadka sprejela v častnem špalirju. Ker je s seboj privedel svojo "žrtvo", je bila ta še toliko bolj prepričana, da sklopa kupčijo z ameriškim dostojanstvenikom.

Sleparju so zdaj dokazali tudi, da je na debelo trgoval z opijem v italijanskih trgovskih lukah. - Italijanski listi zdaj obširno poročajo o tem "modernem Cagliostro".